

El projecte comarcal “Boscos del Vallès”: gestió forestal, prevenció d’incendis i desenvolupament econòmic local

Olga González Relats

Cap d'àrea de Cooperació Local i Territori

Directora del projecte Boscos del Vallès

CONSELL COMARCAL DEL VALLÈS OCCIDENTAL

Jornada Gestió Forestal i Canvi Climàtic: Resiliència, Biomassa i Prevenció d’Incendis

Projecte LIFE CLINOMICS

Terrassa, 25 d’abril de 2019

PROBLEMES I OPORTUNITATS AMB ELEMENTS EN COMÚ (1/2)

La comarca té un **60% de superfície forestal**.

El **89% del bosc és privat**, d'accés difícil, i la gestió no rep subvencions suficients per al cost de treballar-los.

L'**opinió pública** sovint és negativa vers la gestió del bosc i vers la crema de fusta, majorment per manca d'informació.

PROBLEMES I OPORTUNITATS AMB ELEMENTS EN COMÚ (2/2)

Els **bosc mal gestionats** tenen menor biodiversitat, menor resistència a les inclemències, i es recuperen pitjor de les adversitats.

La **preservació de la qualitat de l'aire** (especialment de partícules en suspensió) és més efectiva fent la combustió en calderes amb bons filtres, que en els grans incendis forestals.

Els **combustibles fòssils** comporten grans emissions de CO₂ i despesa econòmica a l'alça, la biomassa no.

OBSTACLES A VÈNCER PER ESTRUCTURAR EL MERCAT LOCAL

La **rendibilitat de la gestió forestal** requereix aprofitar tot l'arbre, donar sortida comercial a tota la fusta, inclosa la de mal aprofitar.

La **rendibilitat en la producció d'energia** requereix proximitat del producte, el transport és el component més car.

Els potencials productors i consumidors a la comarca expressaven **manca de confiança**:

El **productor forestal local, l'oferta**, no tenia confiança en l'estabilitat de la compra d'estella per part dels consumidors locals.

El **consumidor local d'energia, la demanda**, no tenia confiança en la disponibilitat, qualitat i preus dels subministradors locals d'estella.

DESCRICIÓ BÀSICA DEL PROJECTE BOSCOS DEL VALLÈS

Objectiu principal: la prevenció d'incendis forestals al Vallès Occidental.

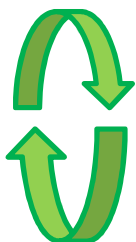
Estratègia: mobilitzar la fusta excedent dels boscos pagant un preu just als seus propietaris.

Concepte **“economia circular”**, el que ara és un residu, és un producte amb valor de mercat: biomassa per a calderes

Mecanisme de treball: cercar que les finques de propietat privada facin gestió forestal i venguin la fusta.

Resultat esperat: que els boscos estiguin més ben gestionats, de manera que disminueixi la seva combustibilitat i s'incrementi la seva resistència.

UN SISTEMA JURÍDIC CONVERTEIX L'ADMINISTRACIÓ LOCAL EN UN AGENT ECONÒMIC ACTIU

Es considera el foment de l'energia provinent de biomassa de KM 0 com una **actuació d'interès públic**.

Es crea un Servei Públic Comarcal de Biomassa Forestal, amb una **concessió administrativa que controlarà** que es mantingui els factors d'economia circular i de proximitat.

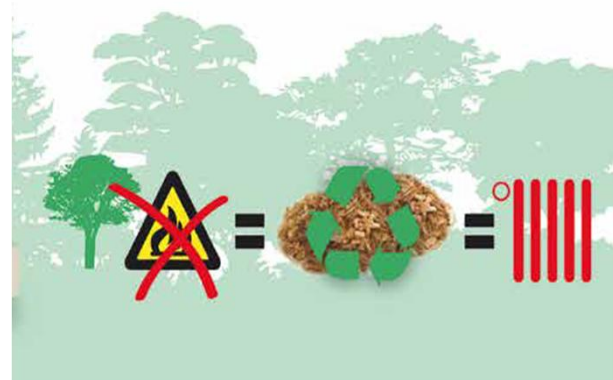
Una **política pública activa** i a llarg termini autosostenible, va substituint una política passiva molt costosa.

MANCANCES GENERALS DEL MERCAT

El **mercat forestal pateix de poca** transparència i poc associacionisme o cooperativisme empresarial.

La **compra pública** permet aplicar criteris mediambientals i socials *versus* els econòmics, però encara es troba molt a l'inici la seva aplicació.

Oferta insuficient de **professionals** formats, ni per al bosc ni per a les calderes, ni per a la comercialització.

LES PRINCIPALS ACTUACIONS PER DINAMITZAR EL MERCAT

S'inverteix en un
Centre Logístic de Biomassa.

S'ofereix un servei de **venda i transport d'estella** a calderes d'usuaris públics i privats adherits al servei.

S'inverteix en
calderes comarcals que donen servei a grans consumidors, interessats en obtenir estalvis i millorar la certificació energètica:

Hospital de Terrassa i Serveis esportius de la UAB.

Garantia de subministrament estable **d'estella forestal de qualitat**, que comporta **menor emissió de partícules**.

FUNCIONAMENT: EL MODEL DE NEGOCI

Amb la **concessió administrativa** es condicionen els elements clau:

- Cànon a pagar invers
- Bonificacions
- Penalitzacions
- Millores

LA SITUACIÓ ACTUAL

Instal·lacions **ja en funcionament**.

Amb les 2 calderes comarcals i 3 ajuntaments petits adherits, s'ha assolit el **50% de la capacitat màxima** del Centre Logístic.

S'ha arribat al **punt de viabilitat** de la concessió, amb un 6% de benefici industrial.

La fusta que s'està servint prové el **90% de la comarca**.

Captació de **nous/usuaris** tant públics com privats

RESULTATS ESPERATS

S'hauran gestionat aprox **200 ha de pi blanc** (uns 190-200 camps de futbol).

Ingressos aprox **65.000€ per a empreses rematants i propietaris**, en la hipòtesi que la fusta es comprés a 15 €/tn (preu viable fins a uns 30€/tn).

Increment de la **confiança del mercat**.

Estalvi d'emissions de **CO₂ aprox 1.500 tn** i venda al mercat.

Reciclatge de les cendres produïdes en la combustió.

VALORS AFEGITS

Llocs de treball al Centre Logístic, a les dues calderes, pel treball generat a boscos, i indirectes en feines auxiliars.

Estalvi econòmic per la substitució d'un combustible fòssil.

Beneficis socials i mediambientals indirectes per la disminució del risc d'incendi.

Política de responsabilitat social corporativa: biocombustible de proximitat que contribueix a la prevenció d'incendis al territori.

LA VALORACIÓ INICIAL

El CREAF (centre investigador de prestigi) n'ha fet **avaluació**.

La **innovació ha provocat grans defensors i grans detractors**.

Caldria treballar més l'estratègia de **comunicació a diferents públics**.

Seria recomanable una **visió transversal com a projecte estratègic**.

Cal intensificar la **interrelació** amb el sector, amb d'altres experiències, i amb les administracions supralocals (Generalitat de Catalunya i Diputació de Barcelona).

TREBALL A FUTUR

Divulgació i promoció de la **gestió forestal sostenible** a la comarca entre tot tipus de propietaris.

Impuls d'una **ordenació forestal a escala comarcal** per definir criteris de zonificació de les àrees crítiques per als incendis forestals, i premiar-los en la concessió.

Foment del **consum** mitjançant la instal·lació de noves calderes, en substitució de combustibles fòssils.

Explotació del potencial de **generació d'ocupació local** i la **formació de qualitat** dels perfils professionals.

Comunicació a la ciutadania general i **Projecte Educatiu Comarcal** sobre la gestió dels boscos, la biomassa i la prevenció d'incendis.

GRÀCIES PER LA VOSTRA ATENCIÓ

I SI PODEM COL·LABORAR... SERÀ UN PLAER !

